

พาณิชย์ส่งต่อแนวทางสานภาพอนาคต Plant-Based Food ไทย

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ดำเนินโครงการจัดทำภาพอนาคตสินค้าอาหารจากพืช หรือ Plant-Based Food เพื่อศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพ โอกาส แนวโน้มทิศทาง และจัดทำภาพอนาคต หรือ Foresight สินค้าอาหารจากพืช รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าอาหารจากพืช เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน เปิดประตูสู่โอกาสทางธุรกิจ พร้อมตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยผลการจัดทำ Foresight ว่า ได้ภาพอนาคตสินค้า Plant-Based Food ของไทย 4 ฉากทัศน์ โดยฉากทัศน์ของอนาคตที่เป็นไปได้ (Probable Future) คือ ไทยเป็นแหล่งวัตถุดิบอาหารเพื่อสุขภาพของโลก เป็นแหล่งวัตถุดิบเพื่อผลิตและส่งออกอาหารสุขภาพ เพื่อตอบโจทย์ความมั่นคงทางอาหาร

นอกจากนี้ ยังมีอนาคตทางเลือก (Alternative Future) อีก 3 ฉากทัศน์ ได้แก่ 1) ฉากทัศน์ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเทศกาล วัฒนธรรม และเกษตรยั่งยืน คือ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเทศกาลวัฒนธรรม และเกษตรยั่งยืนของคนไทยและชาวต่างชาติ 2) ฉากทัศน์ธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ คือ ไทยเป็นแหล่งของธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ ประยุกต์วัฒนธรรมอาหารและวัตถุดิบท้องถิ่นร่วมกับธุรกิจอาหารในทุกมุมของประเทศ และ 3) ฉากทัศน์ของสินค้าอาหารแปรรูป Plant-Based Food ซึ่งเป็นภาพอนาคตที่เกษตรกรไทยพัฒนาศักยภาพเพื่อเป็นผู้นำในการผลิต และส่งออกสินค้า Plant-Based ที่มีคุณภาพ และมูลค่าสูง เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดโลก

จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 6 ด้าน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสินค้าอาหารจากพืชของไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน และมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ดังนี้

1) **ด้านการผลิตและแปรรูป** ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม Plant-Based Food ที่สำคัญของโลก ผ่านการส่งเสริมคุณภาพการผลิต พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเกษตร สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทักษะด้านต่าง ๆ ให้มีความพร้อม

2) **ด้านการตลาด** ส่งเสริมการตลาดและการท่องเที่ยว เพื่อขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและการส่งออกสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเพิ่มการเข้าถึงของลูกค้า ขยายฐานลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเทศกาลวัฒนธรรม เชิงเกษตรยั่งยืน และเชิงสุขภาพ รวมทั้งสร้างแบรนด์ สร้างอัตลักษณ์ของแบรนด์ให้โดดเด่นและให้ชุมชนมีส่วนร่วม

3) **ด้านวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม** เพิ่มมูลค่าและยกระดับคุณภาพให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศด้าน Plant-Based Food ระดับโลก ผ่านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และเผยแพร่องค์ความรู้ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการวิจัยพัฒนา

4) **ด้านฐานข้อมูล** ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลสินค้าเกษตรและ Plant-Based Food เพื่อใช้วางแผนการพัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพ ผ่านการจัดทำฐานข้อมูลพืชศักยภาพในแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งฐานข้อมูลทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรม Plant-Based Food ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

5) **ด้านการลงทุน** ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยกระดับคุณภาพสินค้า และสร้างความยั่งยืนในกระบวนการผลิตและการใช้ทรัพยากร อาทิ (1) ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร และอีคอมเมิร์ซ (2) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม Plant-Based Food สร้างสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ เพื่อดึงดูดการลงทุนที่มีศักยภาพ และ (3) สนับสนุนเงินทุนและการวิจัยพัฒนาให้กับ SME เพื่อมุ่งเน้นด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

6) **ด้านกฎหมาย** ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร และ Plant-Based Food เพื่อสร้างกรอบที่ชัดเจนและทันสมัยสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและตอบสนองความต้องการของตลาด อาทิ การจัดทำข้อกำหนดฉลากอาหารจากพืชของไทยเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริโภค และพิจารณาทบทวนการปรับลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งพิจารณาทบทวนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้เทคโนโลยี GMO

นายพูนพงษ์ กล่าวทิ้งท้ายว่า สนค. ได้จัดทำแผนที่นำทางหรือโรดแมป (Road Map) สำหรับการพัฒนาสินค้าอาหารจากพืชของไทย พ.ศ. 2567 – 2576 ที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่กล่าวมาข้างต้น แบ่งเป็นระยะเริ่มต้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อส่งมอบให้หน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการอาหารแปรรูปและอาหารแห่งอนาคต หอการค้าและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมการค้าอาหารอนาคตไทย รวมถึงหน่วยงาน และหน่วยสนับสนุนทางการค้า สตาร์ทอัพ และ SMEs ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อร่วมกันพัฒนาสานต่อการสร้างภาพอนาคตสินค้าอาหารจากพืช (Plant-Based Food) เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางอาหารแห่งอนาคตระดับโลก สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืนให้กับคนไทยและพลเมืองโลก ซึ่งประเทศไทยมีศักยภาพ มีความพร้อม และมีความตั้งใจที่จะมอบสิ่งนี้ให้กับโลก

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

2 กันยายน 2567

อินโฟกราฟิก

คลิปวิดีโอ

เอกสาร
เผยแพร่